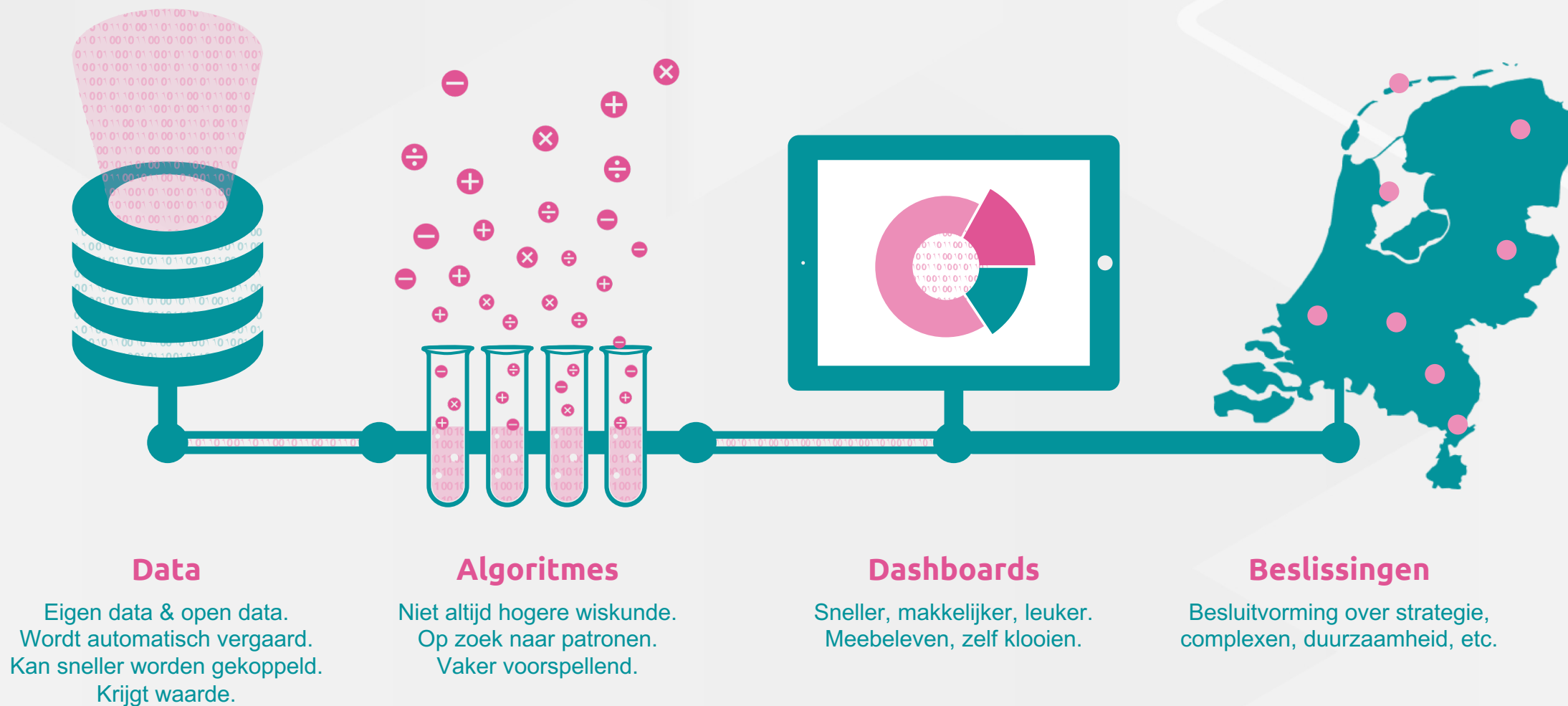


Data: hoe werkt dat?



Toegang tot open data én eigen data



Bewoners



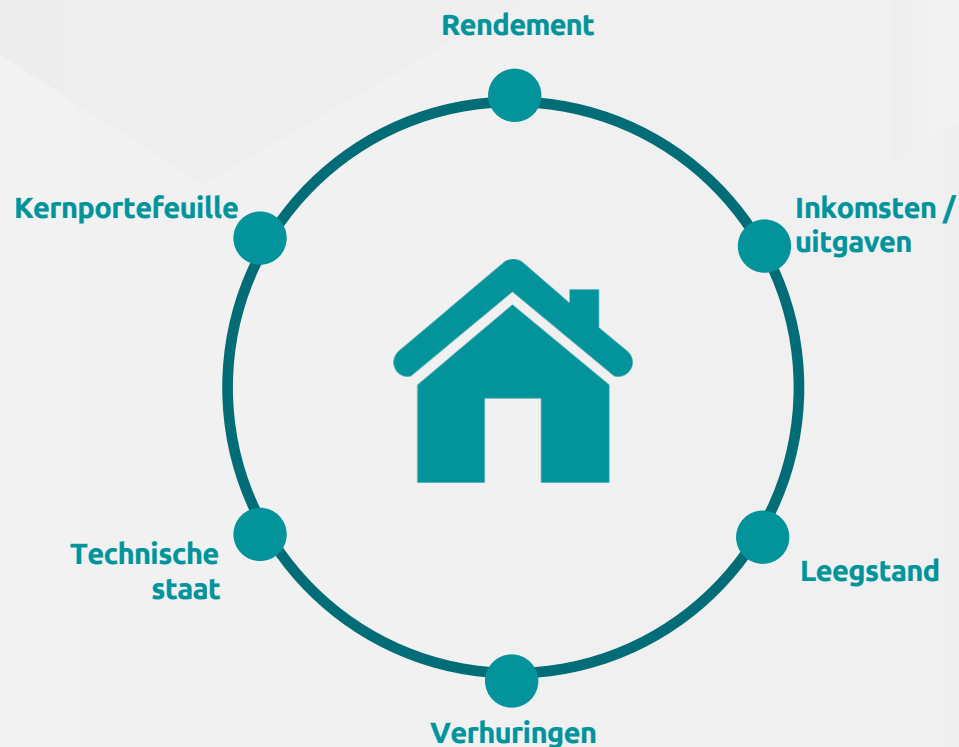
Vastgoed



Wijken en buurten

Een combinatie van eigen data en open data

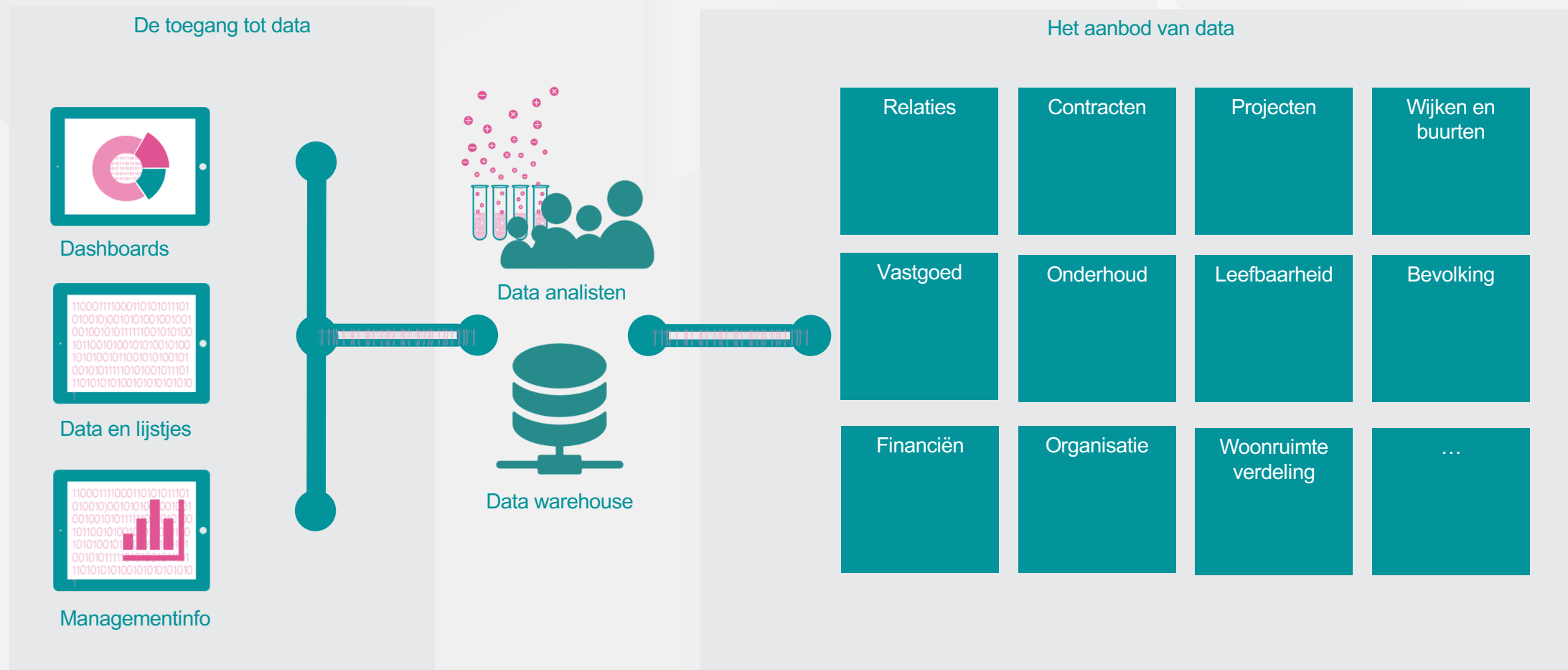
Eigen data



Open data

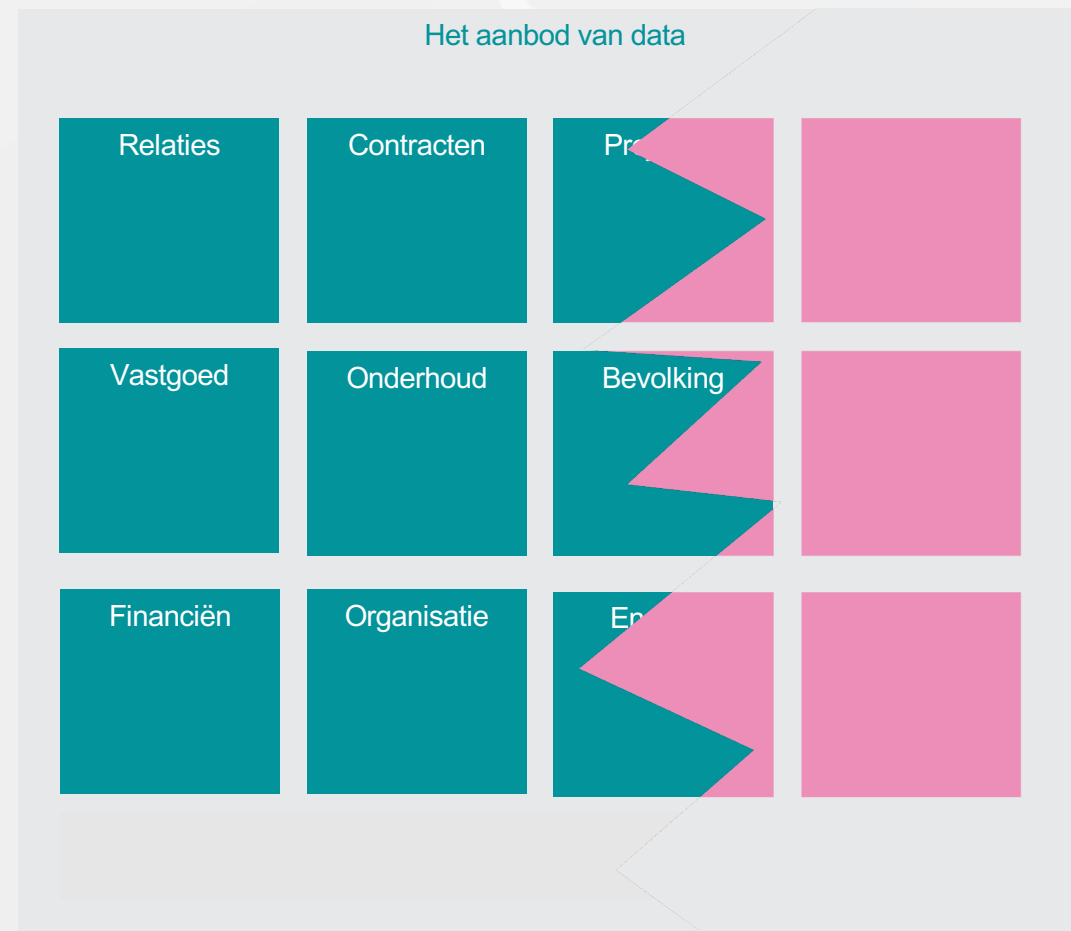


Het aanbod van data en de toegang tot data



Hoe maak je afspraken als je samen de data beheert?

- Uitwisselbaarheid
 - Eigendom (voorkomen vendor lock-in)
 - Toegang op elk moment en op alle abstractieniveaus
 - Privacy
-
- Standaarden (!) voorwaarde voor uitwisselbaarheid
 - ACCU: actueel, compleet, correct, uniek
 - CRUD: afspraken create, read, update, delete



Duurzaamheid versus de kernportefeuille



Kernportefeuille bepalen




- Wat zijn de beleidsdoelstellingen van de gemeente / landelijke wetgeving? Bijvoorbeeld:
 - Aantal m² sport per inwoner
 - Aantal m² onderwijs per leerling
 - Binnen xx km een huisartsenpraktijk
 - In buurten met minder veerkracht een buurthuis
 - Een bibliotheek in wijken met leerachterstanden
 - Toegankelijkheid van gemeentelijke diensten in wijken
 - Keuzes over eigendom van het vastgoed
 - Et cetera.

Kernportefeuille bepalen

- Om te bepalen of de huidige portefeuille aansluit bij de huidige en toekomstige situatie, en wat de kernportefeuille is, kunnen de volgende databronnen worden gebruikt:
 - Aantal inwoners per leeftijdsklassen per buurt
 - Aantal huishoudens naar samenstelling per buurt
 - Demografische gegevens van de bevolking (leeftijd, opleidingsniveau, et cetera)
 - Gezondheidscijfers van de bevolking
 - Ontwikkeling van de bevolking
 - Reisafstanden naar bestaande voorzieningen
 - Leefbaarheid in de wijken en buurten
- Door deze informatie over de portefeuille en de doelstellingen van de gemeente te leggen, is een match / mismatch aan te tonen. Zo zijn uitspraken te doen over:
 - De benodigde hoeveelheid onderwijsgebouwen in 2050 (is er straks teveel?)
 - De passendheid van het sportaanbod in de gemeente (is er straks te weinig?)
 - De ontwikkeling van de woningvoorraad (zijn de aangekochte woningen nodig voor gebiedsontwikkeling omdat de bevolking blijft groeien)?

Kernportefeuille versus duurzaamheid

Beoordeling kernportefeuille

-  Kernportefeuille van de gemeente
-  Sub-portefeuille van de gemeente
-  Geen kernportefeuille van de gemeente

Verduurzamingsstrategie

Direct beginnen met verduurzamen volgens de uitgangspunten uit context en beleid.

Direct beginnen of alternatieve strategie (gematigd) bepalen voor de portefeuille.

Panden afstoten, alternatieve strategie doorvoeren of niets doen.

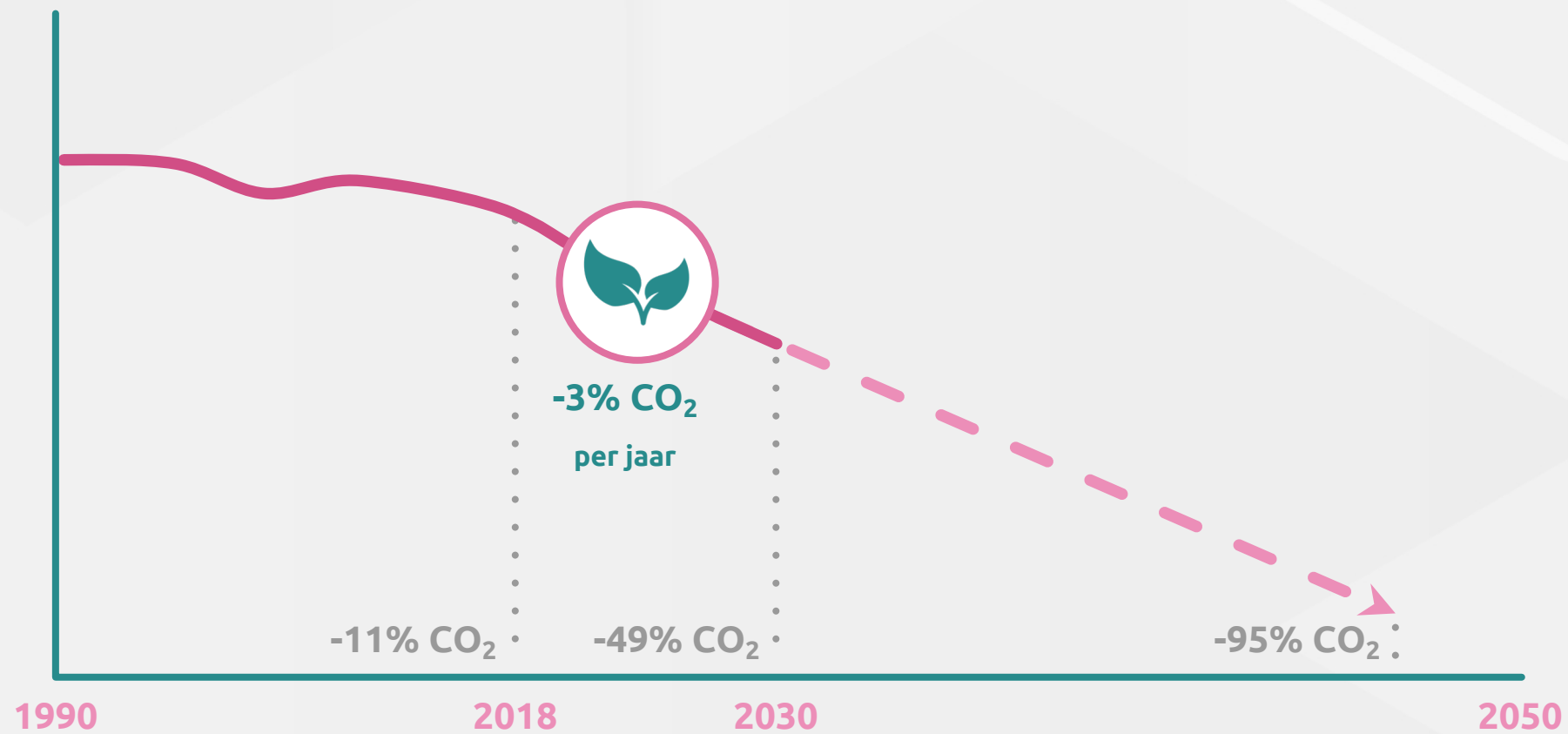
Duurzaamheid als datavraagstuk

Doelstelling

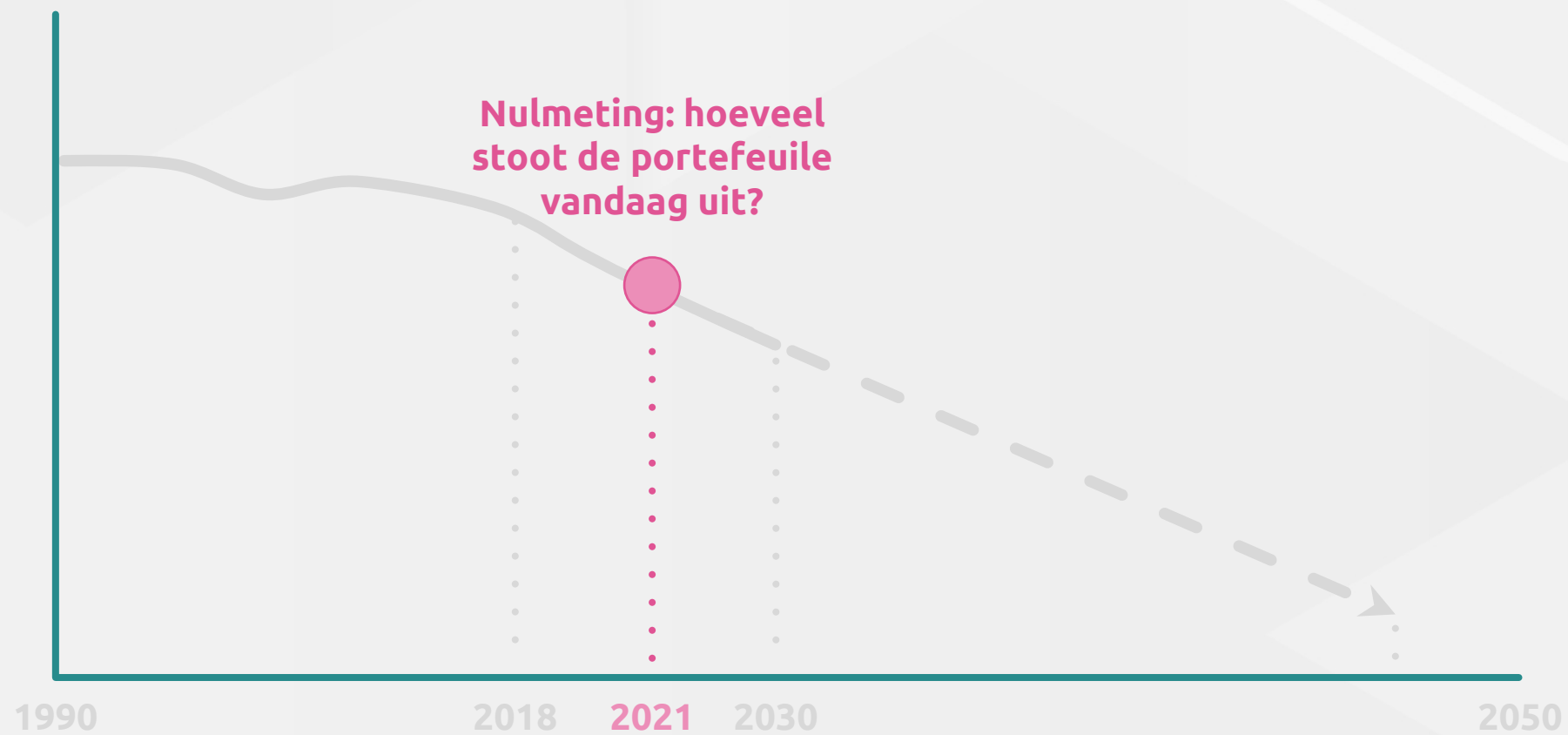
##,# miljoen kg CO₂ uitstoot

##,# miljoen kg CO₂ gebouwgebonden
Gemiddeld ##### kg per gebouw
Gemiddeld ### kg reductie per jaar

De opgave



De opgave



Nulmeting van de portefeuille

- Als je weet welke gebouwen je (precies) in bezit hebt, kun je de huidige uitstoot bepalen.
- Daarvoor heb je minimaal de onderstaande gegevens nodig:
 - Eigendom Kadaster
 - Locatie BAG
 - Bouwjaar BAG of eigen data
 - Gebruiksdoel BAG of eigen data
 - Oppervlakte BAG of eigen data
 - Energielabel RVO
 - Energieverbruik Netbeheerders
 - Leegstand Eigen data

Routekaart maatschappelijk vastgoed



Deel 1: routekaart voor de sector

Het eerste deel van de Sectorale Routekaart Maatschappelijk Vastgoed gaat in op de opgave van alle 355 gemeenten gezamenlijk (sectoropgave). De routekaart maakt inzichtelijk waar gemeenten nu staan en hoe zij op een kosteneffectieve manier kunnen toewerken naar een CO₂-reductie van 49% vastgoed aardgasvrij maken.

1.1 Maatschappelijk vastgoed in bezit van gemeenten
 Het maatschappelijk vastgoed valt onder de afspraken voor Utiliteitsbouw in het Klimaatakkoord. Utiliteitsbouw betreft de gebouwen in de gebouwde omgeving die geen woonbestemming hebben. Maatschappelijk vastgoed betreft de gebouwen met een publieke functie die (gedeeltelijk) met publieke middelen worden bekostigd.

Voor het opstellen van de routekaart is een inventarisatie¹ gemaakt van het maatschappelijk vastgoed binnen de invloedssfeer van gemeenten. In totaal gaat het om een oppervlakte van 61,4 miljoen vierkante meter verdeeld over in totaal 57.241 gebouwen. Daarvan is ruim 60% in bezit van gemeenten, in totaal 36.187 gebouwen, onder te verdelen naar een aantal deelportefeuilles.

Maatschappelijk vastgoed peildatum 1-1-2019	Gebouwen in bezit van gemeenten	Gebouwen in bezit van andere partijen	Totaal
Ambtelijke huisvesting	1.024	581	1.605
Onderwijs	2.554	7.695	10.249
Wetzijn	7.346	-	7.346
Cultuur	1.200	2.071	3.271
Sport	8.797	10.707	19.504
Maatschappelijk vastgoed met andere functies	15.266	-	15.266
Totaal	36.187	21.054	57.241

Afbakening Sectorale Routekaart Gemeentelijk Maatschappelijk Vastgoed
 Ruim 21.000 gebouwen binnen de invloedssfeer van gemeenten zijn in eigendom van derden. Huisvesting voor Primair en Voortgezet Onderwijs is hoofdzakelijk in eigendom van schoolbesturen, in de sector sport zijn dit verenigingen of andere exploitanten. Voor al deze objecten gelden de routekaarten specifiek voor deze sectoren. In de cultuursector is het landschap divers. Het maatschappelijk vastgoed bestaat onder meer uit bibliotheken, musea en theaters. Hiervoor is geen Sectorale Routekaart opgesteld en de impact op gemeenten wordt nader onderzocht door de VNG. Het gemeentelijk vastgoed dat geen maatschappelijk doel dient, zoals woningen, parkeergarages of winkels valt ook buiten de Sectorale Routekaart.

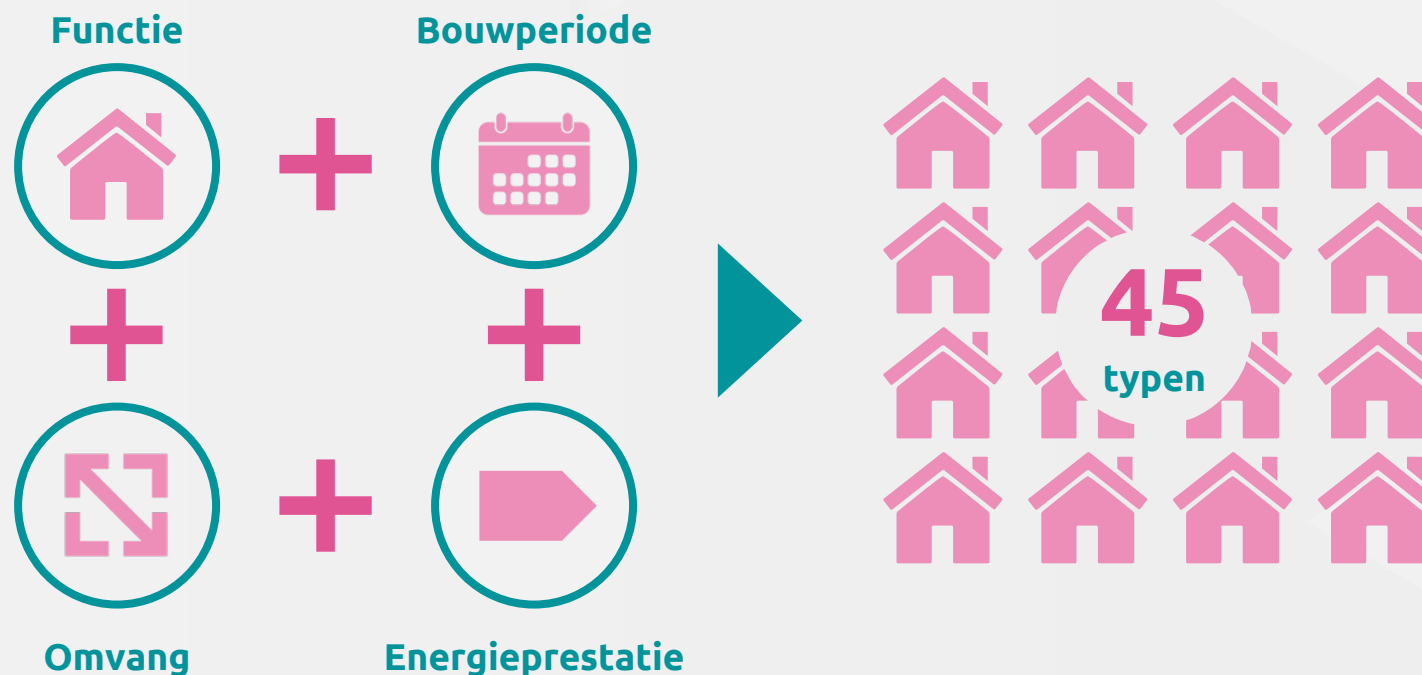
Inzicht in de opgave aan de hand van de leeftijdsopbouw van de gebouwvoorraad
 Een groot deel van het maatschappelijk vastgoed is gebouwd in jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw en ouder dan 40 jaar. Dit betekent dat op basis van leeftijd een groot deel van de gebouwen is afgeschreven en een lage energieprestatie heeft.

¹ Republiq heeft in opdracht van de VNG het maatschappelijk vastgoed binnen de invloedssfeer van gemeenten in kaart gebracht en het gemeentelijk bezit nader geïnventariseerd.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nulmeting van de portefeuille met kengetallen

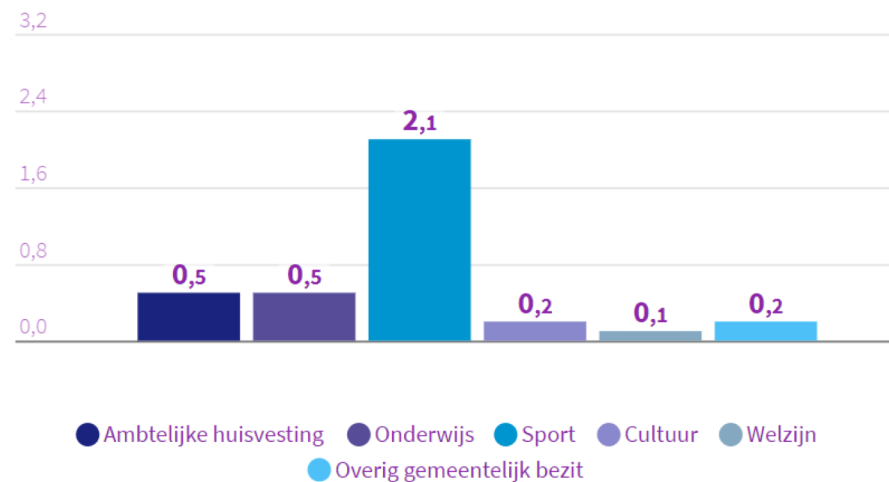
- Een nulmeting is ook met behulp van kengetallen uit te voeren.
- Dat heeft Republiq gedaan op basis van 45 vastgoedtypen gebaseerd op onderstaande kenmerken.
- Dit is getoetst met aan het daadwerkelijk energieverbruik van 13.000 gebouwen.



Nulmeting van de portefeuille met kengetallen

CO2-uitstoot naar sector

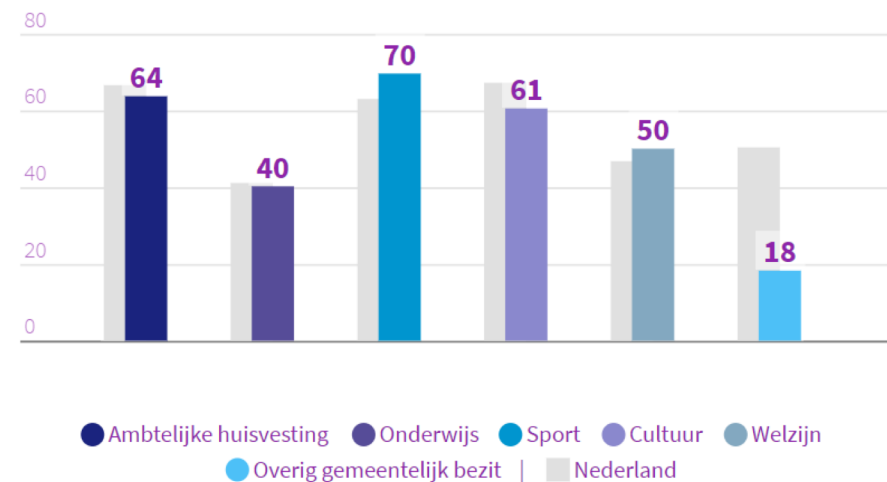
Aa en Hunze, miljoen kg



Republiq | 2019

CO2-uitstoot naar sector

Aa en Hunze, kg per m²



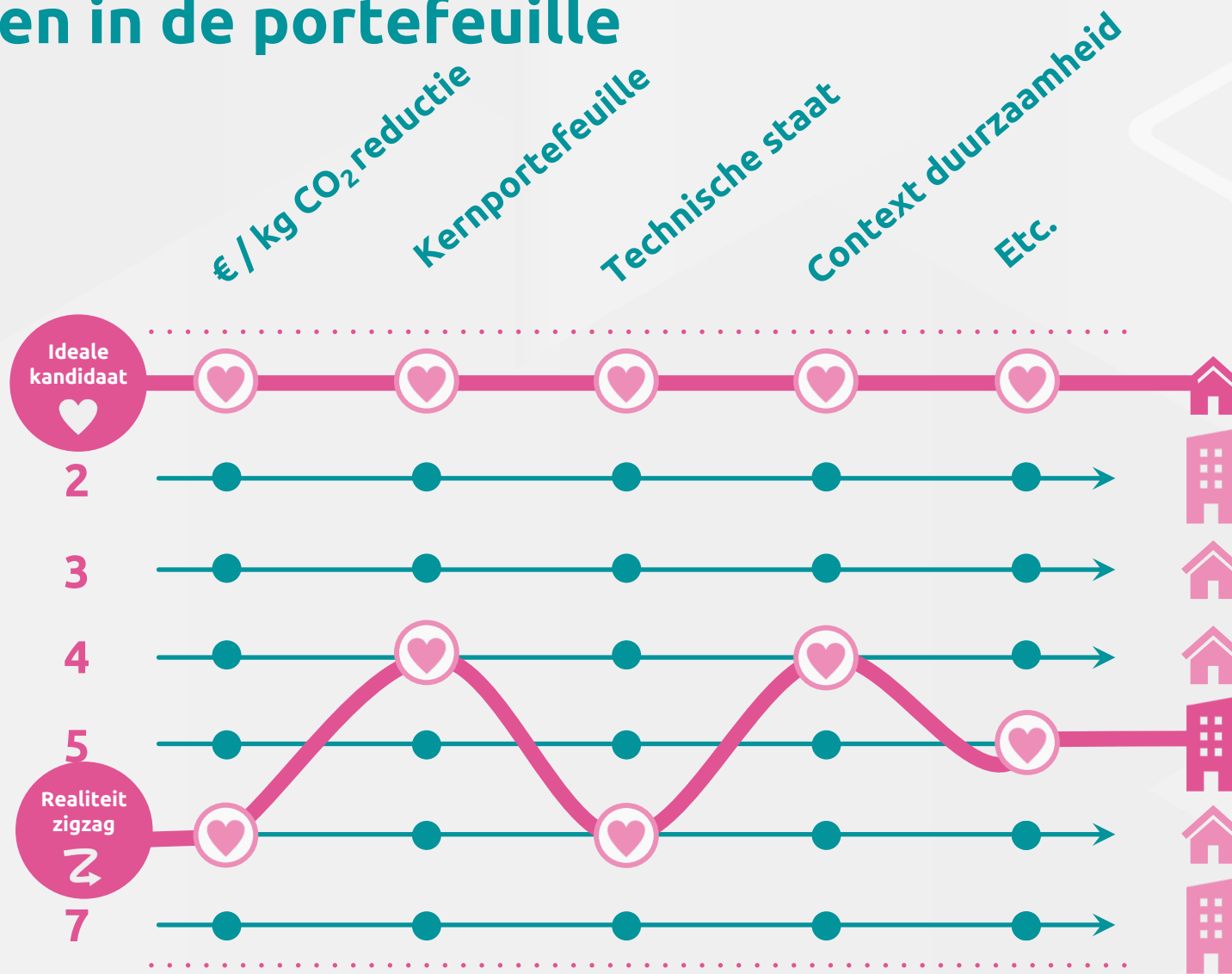
Republiq | 2019

Nulmeting en vervolg

- Zorg dat je goed bijhoudt over welke gebouwen je de nulmeting uitvoert.
- Bepaal een duidelijke methodiek voor de nulmeting: zorg dat deze reproduceerbaar is.
- Hoe preciezer je de gegevens kunt meten, des te beter je de opgave weet.
- Maar sturen op kengetallen kan, de eerste jaren, natuurlijk ook. Het helpt je de opgave te bepalen.

- Deze gebouwselectie en methode gebruik je jaarlijks voor monitoring.
- Is de portefeuille meer of minder gaan aanstoten en kunnen we herleiden waar dit vandaan komt?

Investeren in de portefeuille



duurzaamheid rekening gehouden met een aantal extra indicatoren.



Afbeelding 1 Gemeentelijke Duurzaamheidsindex, d.d. november 2019.